

Politikk

Svenske blogger setter politisk dagsorden

■ Mot norsk blogg-gjennombrudd i valgkampen?

I Sverige påvirker blogging om politikk både debattklima og utfall i viktige saker. Grunnlaget for en lignende utvikling er i ferd med å bli lagt også i Norge.

«Bloggbävningen» – bloggskjelvet. Slik betegnes den opphetede debatten om den svenske regjeringens overvåkningslov (FRA-loven), som ble vedtatt i Riksdagen i juni i fjor. I ukene før og etter vedtaket skrev svenske bloggere tusenvis av kritiske innlegg om loven, og bidro sterkt til å sette den på dagsordenen i offentligheten. Redaksjonssjef Martin Jönsson i Svenska Dagbladet utropte «bloggbävningen» til årets mediehendelse i 2008.

Vil vi snart oppleve et norsk bloggskjelv, for eksempel under årets valgkamp? Tanken har inntil nå virket ganske fjern. Inntrykket har vært at norske bloggere er for få, ikke har mange nok lesere og ikke blir tatt seriøst nok i mediene og det politiske miljøet. En sammenligning av intensiteten i blogging om politikk i Sverige, Danmark og Norge, viser som ventet at aktiviteten er høyere i Sverige (se figur 1).

Men flere faktorer tyder nå på at utviklingen begynner å skyte fart i Norge. Det man kaller infrastrukturen rundt blogging – portaler, topplister, lenkeoversikter – begynner å falle på plass.

– Blogging har utviklet seg over litt lengre tid i Sverige. Men blogging begynner å bli stort også i Norge, og jeg tror man vil få se en lignende utvikling, sier administrerende direktør **Martin Källström** i søkeselskapet Twingly til Mandag Morgen.

På sitt beste tar samarbeidet mellom bloggere form av et intensivt gruppearbeid, mener **Henrik Alexandersson**, en av de sentrale aktørene under «bloggbävningen» og forfatter av en bok om blogging som politisk våpen. Infrastrukturen er viktig, men for at bloggere skal få gjennomslag må de fremfor alt være oppmerksomme på hverandres bidrag og lenker til hverandre, fremholder han.

Den gjensidige lenkingen etablerer et uformelt nettverk av mange små aktører som med samlet innsats kan skyve en sak opp på den brede offentlighetens dagsorden. Den aktuelle debatten om regjeringens lovforslag om endring av rasismeparagrafen er blitt ført intensivt blant norske bloggere. I samarbeid med Twingly har Mandag Morgen

analysert samspillet mellom bloggerne i denne saken (se figur 2). Foreløpig kan ikke blogggenes betydning her sammenlignes med FRA-debatten, men det er noen likhetstrekk.

Svensk forsprang

Bloggernes større gjennomslagskraft i Sverige er tydelig på flere områder. I tillegg til de konkrete sakene som bloggerne har påvirket, er det åpenbart at blogging er mer stuert. En av Sveriges mest kjente bloggere er ingen ringere enn utenriksminister **Carl Bildt**.

– Den svenske eksplosjonen av politiske blogger kan sammenfattes i tre årsaker: noen få hete politiske spørsmål som engasjerer på grasrotnivå, symbiose med «gammelmediene» og flere sterke profiler på bloggarenaen, sier **Daniel Alsén**, ansvarlig utgiver for politikerbloggen.se, som er eid av TV4.

Mandag Morgens kilder – bloggere og eksperter på begge sider av Kjølen – fremhever litt ulike årsaker til forskjellene mellom Sverige og Norge.

«Norge er jo et samfunn som har mye formynderiaktig politikk, forbud og reguleringer. Og det burde i og for seg gjøre at flere vil uttrykke alternative røster og protestere mot dette.»

Henrik Alexandersson

– For meg virker det som om det er en større aksept for bloggerne og deres synspunkter i Sverige. De blir tatt mer seriøst. Nå kan jo det skyldes at vi i Norge rett og slett ikke er gode nok. Jeg tror vi kanskje har litt for lett for å overvurdere vår betydning, sier **Knut Johannessen**. Han skriver Vox populi, en av Norges mest kjente politikkblogger.

Sigve Indregard, en annen politikkblogger, peker på den spesielle koblingen mellom politikk og teknologi i Sverige, drevet frem av blant andre fildelerne i Pirate Bay. Piratpartiet, som stilte til valg i 2006, har som kampsaker å styrke personvernet og reformere opphavsretten, og vinner stor gjenklang blant mange nettbrukere.

– FRA-loven gjorde også at blogging og internett ble satt i sentrum av det som var politisk viktig for ungdom, sier Indregard.

Henrik Alexandersson åpner for en annen mulighet: at norske medier informerer sitt publikum

bedre enn svenske, slik at behovet for å orientere seg i alternative kilder som blogger er mindre. Samtidig mener han potensialet for mer kritisk blogging er til stede.

– Norge er jo et samfunn som har mye formyn-deriaktig politikk, forbud og reguleringer. Og det burde i og for seg gjøre at flere vil uttrykke alter-native røster og protestere mot dette, sier han.

Hvordan finne frem i jungelen?

Norske politikkblogger har eksistert helt siden 2001, men inntil nylig har det ikke vært lett for «nybegyn-ner» å orientere seg i blogglandskapet. Hvor går den interesserte for å finne interessante blogger? I 2009 begynner dette å bli atskillig enklere. Den svenske bloggportalen Knuff.se har etablert en norsk avlegger i Bloggurat.net. Twingly.com har sin topp 100-liste, og nettmedier som Dagbladet, VG og TV2 lenker til blogger ved hjelp av Twinglys system.

Nettavisen lanserte for kort tid siden portalen «Blogglisten», og har også begynt å presentere blogger ved siden av nyhetsartikler.

– Hvis en sak handler om finanskrisen, sjekker vi om noen bloggere har skrevet om finanskrisen de siste 14 dagene, sier innovasjonssjef Pål Nisja Wilhelmsen i Nettavisen.

Enda et element i infrastrukturen rundt blogging kan vise seg å få stor betydning: mikroblogging gjennom tjenester som Twitter. Antall brukere øker nå sterkt, og mange bruker de korte meldingene til å gjøre hverandre oppmerksom på blogginnlegg og artikler. Sigve Indregard mener det fortsatt mangler koblinger mellom mindre blogg miljøer og den større offentligheten, men at Twitter kan vise seg å bøte på mangelen.

– Journalister kommer nå plutselig som en rakett fra alle medier inn på Twitter. Der har de en mulig-het til å filtrere ut det nyttige som folk skriver om på blogger, fra alt bråket, sier han.

Fellesskapsbygging og politisk teft

En god infrastruktur kan imidlertid ikke erstatte aktiv nettverksbygging. En blogger kan ikke utrette mye helt på egen hånd.

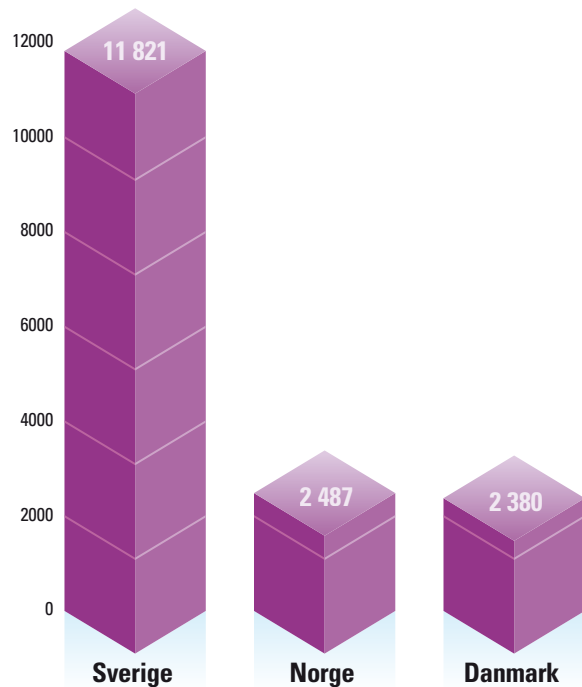
– Den største forskjellen mellom den norske og den svenske «bloggosfæren» later til å være at rela-tivt få norske blogger kommenterer, diskuterer og lenker til blogginnlegg fra andre norske blogger, sier Johan Larsson, som står bak Knuff og Bloggurat.

Byggingen av en alternativ offentlighet gir heller ikke resultater av seg selv, poengterer Henrik Alexandersson. Det gjelder å være tidlig ute med å oppdage en sak, slik at beslutningsprosessen kan

Politiserte svensker

Figur 1

Antall blogginnlegg med stikkord (tag) «politik»/»politikk» i perioden 27. oktober 2008 til 27. januar 2009.

Svenske politikkblogger er flere og mer iherdige enn norske og danske. Statistikken fanger opp bloggere som bevisst har gitt et innlegg stikkordet eller «taggen» politik. Ikke alle bloggere legger inn slike tags på sine blogger.

Kilde: Twingly.com

påvirkes mer effektivt. Bloggerne må ha grunnleg-gende kunnskap om politiske prosesser og nærmest jobbe journalistisk med å grave etter saker.

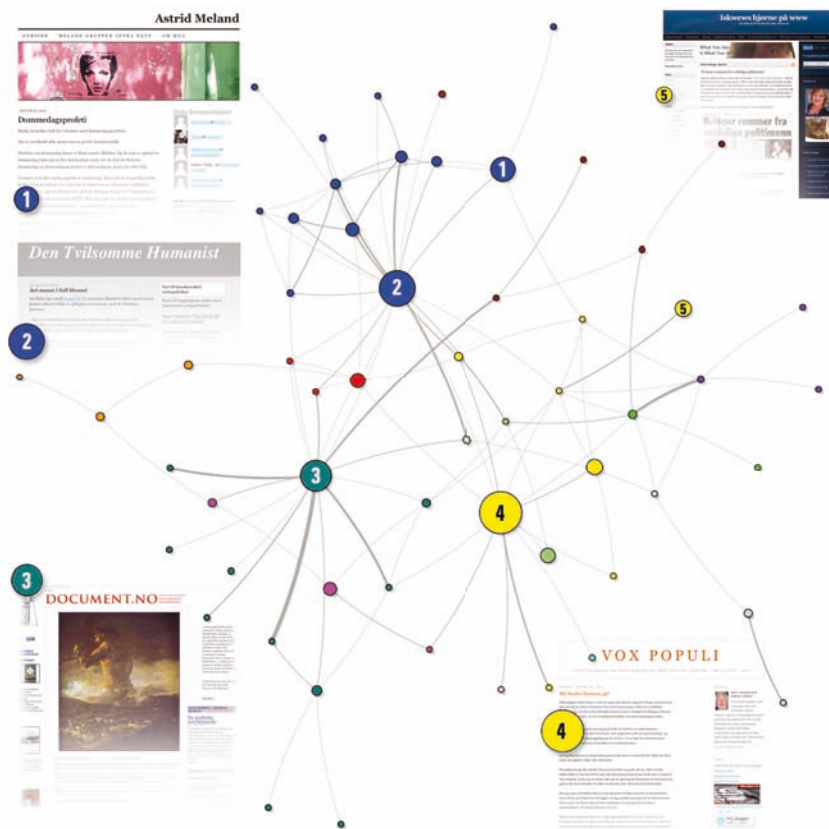
I debatten om FRA-loven kom bloggerne for sent på banen; like før avstemningen i Riksdagen, bemer-ker Alexandersson. «Bloggbävningen» kunne ikke hindre at loven ble vedtatt. Her har de norske blog-gerne som har kastet seg over regjeringens lovforslag om å verne religioner mot «hatefulle ytringer» en fordel. Dette forslaget ble fanget opp såpass tidlig at påvirkningsmulighetene fortsatt er gode.

For å lykkes med å påvirke gjennom politisk blogging må man altså være tidlig ute, få med seg mange og arbeide iherdig over tid, konkluderer Alexandersson. En analyse av «bloggbävningen» viste at bloggerne bidro til å holde saken varm i perioder da mediene mistet interessen. At dette er en av bloggernes viktigste roller, har også andre studier vist. Bloggerne oppfører seg gjerne som en blanding av aktivister og journalister, og deler ikke mediens nyhetskriterier. Ofte vil de kverne videre på en sak når journalistene slipper den, og slik bygge opp ekspertise på feltet.

Lenkenettverket

Figur 2

Norske blogger som har skrevet om begrepene «ytringsfrihet» og/eller «religionskritikk» i perioden fra 18. desember 2008.

Hver sirkel representerer en blogg. Strekene mellom sirklene viser hvilke blogger som er lenket til hverandre. Jo tykkere strek, jo flere lenker mellom bloggerna. Størrelsen på sirkelen viser til hvilken rangering den enkelte blogg er gitt av søkeselskapet Twingly («BlogRank»). Dette avgjøres blant annet av hvor mange som lenker til bloggen. 18. desember 2008 er valgt som startpunkt for å avgrense blogginnleggene mest mulig til debatten om regjeringens lovforslag om utvidet rasismeparagraf, som ble lagt frem 19. desember. En interaktiv utgave av illustrasjonen med oversikt over alle bloggerna er tilgjengelig på www.mandagmorgen.no

Kilde: Twingly.com/Mandag Morgen

Valgkampskjelv? Tja...

Som Mandag Morgen skrev om sist uke, satser de politiske partiene hardere enn noensinne på nettet i årets stortingsvalgkamp (se Ukebrevet nr. 4, 2009). Mandag Morgen har spurt kildene om de tror vi står foran et gjennombrudd for politisk blogging i valgkampen. Meningene er delte, og bloggerne Knut Johannessen og Sigve Indregard er faktisk de mest skeptiske. Bloggere kan komme til å løfte frem en sak som ellers ville fått mindre oppmerksomhet, men neppe spille noen avgjørende rolle, mener Johannessen.

Indregard tror at en del bloggere vil bidra med faktasjekking av politiske uttalelser og løfter i valgkampen. – Men det er veldig få bloggere som har potensial til å si noe særlig interessant som ikke massemedier fanger opp, og det er få som har tid og ressurser nok til å drive det aktivt, sier han.

Et spennende spørsmål er om partiene lykkes med blogging denne gang. Vellykket blogging krever at den enkelte politiker skriver fritt og personlig. Utkommanderte propagandabloggere fungerer ikke. I blogger vil folk ha uavhengig analyse og

kritiske vurderinger, ikke forutsigbar partiinformasjon, fremhever Alexandersson.

Dette blir vanskelig for partiene, mener Indregard. Partitradisjonen er sterk, og begrunnet med at velgerne ikke har mulighet til å kjenne hver kandidat godt nok til å kunne stemme på personer. Den teorien blir mindre og mindre riktig jo mer vi kan gjøre oss kjent med kandidater ved bruk av informasjonsteknologi, hevder han.

Grunnlaget begynner å bli lagt for at politisk blogging kan spille en større rolle i Norge, viser Mandag Morgens analyse. Manglende infrastruktur er ikke lenger et hinder. Mediene og partiene begynner å bli mer lydhøre. Faktisk er det nå mer enn noensinne opp til bloggerne selv. Klarer de å skrive godt nok til å fange interessen, og samarbeide om å drive frem saker, er potensialet til stede for at denne nye formen for offentlighet både kan bidra til hvilke saker som settes på dagsordenen, og sågar påvirke utfallet i bestemte tilfeller. ■

Redaksjonen Mandag Morgen

Olav Anders Øvrebø

redaksjon@mandagmorgen.no